# DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

14. juni 2001 *

I sag C-473/99,

**Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber** ved W. Bogensberger, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

**Republikken Østrig** ved C. Pesendorfer, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

* Processprog: tysk.

angående en påstand om, at det fastslås, at Republikken Østrig har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til EF-traktaten, idet den ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget de nødvendige love og administrative bestemmelser for at efterkomme Kommissionens direktiv 95/30/EF af 30. juni 1995 om tilpasning til den tekniske udvikling af Rådets direktiv 90/679/EØF om beskyttelse af arbejdstagerne mod farerne ved at være udsat for biologiske agenser under arbejdet (syvende særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF) (EFT L 155, s. 41),

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C. Gulmann, og dommerne J.-P. Puissochet og J.N. Cunha Rodrigues (refererende dommer),

generaladvokat: L.A. Geelhoed
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 5. april 2001,

afsagt følgende

## Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 10. december 1999 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i medfør af EF-traktatens artikel 226 anlagt sag med påstand om, at det fastslås, at Republikken Østrig har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til EF-traktaten, idet den ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget de nødvendige love og administrative bestemmelser for at efterkomme Kommissionens direktiv 95/30/EF af 30. juni 1995 om tilpasning til den tekniske udvikling af Rådets direktiv 90/679/EØF om beskyttelse af arbejdstagerne mod farerne ved at være udsat for biologiske agenser under arbejdet (syvende særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF) (EFT L 155, s. 41, herefter »direktivet«).

2 I overensstemmelse med direktivets artikel 2, stk. 1, skulle medlemsstaterne vedtage de nødvendige love og administrative bestemmelser for at efterkomme direktivet senest den 30. november 1996 og straks underrette Kommissionen herom.

3 Da Kommissionen ikke har modtaget nogen meddelelse fra den østrigske regering om foranstaltninger til gennemførelse af direktivet, har den ved skrivelse af 30. maj 1997 anmodet Republikken Østrig om at fremsætte sine bemærkninger hertil inden for en frist på to måneder.

4 I deres svar af 29. juli 1997 har de østrigske myndigheder anført, at de nævnte foranstaltninger sandsynligvis ville blive truffet i løbet af december måned 1997.

5 Den 2. juli 1998 har Kommissionen tilstillet Republikken Østrig en begrundet udtalelse og opfordret den til at træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på at efterkomme de i direktivet fastsatte forpligtelser inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den begrundede udtalelse.

6 Ved skrivelse af 3. september 1998 har den østrigske regering meddelt Kommissionen, at en del af de nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af direktivet allerede var truffet, og at de resterende foranstaltninger var under forberedelse. Ved skrivelser af 4. og 15. september, 16. oktober og 23. november 1998, 10. februar, 8. og 9. april 1999 har den østrigske regering underrettet Kommissionen om andre bestemmelser, der var blevet vedtaget med henblik på at sikre direktivets gennemførelse i national ret.

7 Kommissionen har i stævningen gjort gældende, at Republikken Østrig stadig ikke har foretaget en fuldstændig gennemførelse af direktivet i østrigsk ret. På forskellige områder, bl.a. på delstatsplan, i kommuner og kommunesammenslutninger, er de pågældende foranstaltninger for en stor dels vedkommende endnu ikke blevet truffet.

8 Kommissionen har derfor anført, at Republikken Østrig klart har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til traktaten, idet den ikke inden for den i direktivet fastsatte frist har vedtaget de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme de forpligtelser, der følger af dette.

9 Republikken Østrig har for det første anført, at kompetencen til at vedtage bestemmelser til gennemførelse af direktivet er kendetegnet ved en særlig høj grad af opsplitning mellem forbundsstaten og delstaten som følge af kompetencefordelingen i henhold til den østrigske forbundsforfatning. Situationen er kompliceret yderligere på grund af den særlige kompetencefordeling på området for skolevæsenet og bestemmelserne for ansatte i delstater og kommuner. De forskellige lovgivende instanser skal handle i fællesskab med henblik på at sikre et ensartet beskyttelsesniveau.

10 Den østrigske regering har herefter opregnet forskellige foranstaltninger, som er blevet truffet med henblik på at sikre gennemførelsen af direktivet i national ret.

11 I duplikken har den østrigske regering påberåbt sig andre foranstaltninger, der blev truffet efter sagsanlægget, ligesom den har bemærket, at de resterende vil blive truffet inden sommeren 2000, hvilket er omstændigheder, der bør tages hensyn til i forbindelse med den foreliggende sag.

12 Som svar på Republikken Østrigs argumentation skal det bemærkes, at i overensstemmelse med Domstolens faste praksis kan en medlemsstat ikke påberåbe sig bestemmelser, fremgangsmåder eller forhold i sin nationale retsorden, herunder statens føderale struktur, til støtte for, at forpligtelser og frister, der følger af et direktiv, ikke overholdes (jf. f.eks. dom af 12.12.1996, sag C-298/95, Kommissionen mod Tyskland, Sml. I, s. 6747, præmis 18, og af 6.7.2000, sag C-236/99, Kommissionen mod Belgien, Sml. I, s. 5657, præmis 23).

13 Domstolen har i øvrigt gentagne gange fastslået, at spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger et traktatbrud, skal vurderes på baggrund af forholdene i medlemsstaten, som de var ved udløbet af fristen i den begrundede udtalelse, og at

ændringer af forholdene i tiden derefter ikke kan tages i betragtning af Domstolen (jf. bl.a. dom af 8.3.2001, sag C-266/99, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 1981, præmis 38).

14 Det fremgår af såvel svarskrift og duplik som af den østrigske regerings svar på Domstolens spørgsmål, at Republikken Østrig erkender, at den ikke inden udløbet af fristen på to måneder, som var fastsat i den begrundede udtalelse, har truffet de nødvendige foranstaltninger til en fuldstændig gennemførelse af direktivet i national ret. I overensstemmelse med den retspraksis, der er citeret i den foregående præmis, er de foranstaltninger, som Republikken Østrig erklærer at have truffet efter udløbet af fristen, ikke relevante i forbindelse med det foreliggende søgsmål, selv om disse foranstaltninger måtte udgøre en korrekt gennemførelse af direktivet.

15 Henset til disse omstændigheder må der gives Kommissionen medhold i dens påstand.

16 Det bør derfor fastslås, at Republikken Østrig har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til direktivet, idet den ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget de nødvendige love og administrative bestemmelser for at efterkomme direktivet.

## Sagens omkostninger

17 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Republikken Østrig tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Republikken Østrig har tabt sagen, bør det pålægges den at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

1) **Republikken Østrig har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til Kommissionens direktiv 95/30/EF af 30. juni 1995 om tilpasning til den tekniske udvikling af Rådets direktiv 90/679/EØF om beskyttelse af arbejdstagerne mod farerne ved at være udsat for biologiske agenser under arbejdet (syvende særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF), idet den ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget de nødvendige love og administrative bestemmelser for at efterkomme direktivet.**

2) **Republikken Østrig betaler sagens omkostninger.**

Gulmann Puissochet Cunha Rodrigues

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 14. juni 2001.

R. Grass C. Gulmann

Justitssekretær Formand for Tredje Afdeling